

2

Vragenuur: Vragen Beckerman

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Beckerman aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, bij afwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, viceminister-president, over **het bericht "Agressie en intimidatie: Meldingen over huisbazen die huurders bedreigen neemt toe"**.

De voorzitter:

Aan de orde is het mondelinge vragenuur. We beginnen met de vragen van mevrouw Beckerman van de SP aan de staatssecretaris van BZK bij afwezigheid van de minister over het bericht "Agressie en intimidatie: Meldingen over huisbazen die huurders bedreigen neemt toe".

Mevrouw Beckerman (SP):

Voorzitter. Agressie en intimidatie van huisbazen tegenover huurders neemt toe. Er zijn bijna 2.900 klachten over onder meer uitbuiting, intimidatie en zelfs agressie van huisbazen. Er zijn te weinig betaalbare huurwoningen en het water staat veel huurders aan de lippen. Hun rechten worden uitgehoud door tijdelijke contracten of ze komen niet in aanmerking voor een sociale huurwoning door strenge regels. En dan zijn huurders in de vrije sector ook nog eens vogelvrij verklaard, want van dit kabinet mogen zij niet naar de Huurcommissie. Foute huisjesmelkers kunnen te vaak hun gang gaan. EenVandaag kwam met harde cijfers. Het aantal klachten van huurders is fors tegenomen: 317 in Groningen, 531 klachten in Amsterdam, 660 in Utrecht, 401 in Den Haag. In Nijmegen explodeerde het aantal klachten: 765 in totaal. Het aantal klachten van huurders over bedreigingen en intimidatie steeg hier van 5 naar 87 in één jaar tijd. We hebben allemaal kunnen zien hoe de kaak van Tim Hofman werd gebroken door een hoekende huisjesmelker. Deze vechtende vastgoedmagnaat, Ton Hendriks, sloeg samen met zijn zoon Rob letterlijk iemand het ziekenhuis in. Het is tijd dat het kabinet zelf een rechtse directe uitdeelt, niet letterlijk, maar deze pandjesbazen moeten worden geraakt waar het hen pijn doet: in hun portemonnee. Wat doet dit kabinet? Laat dit kabinet huurders nog langer in de kou staan of grijpt het in, zoals wethouders in steden graag willen? De SP maant de minister/staatssecretaris tot concrete daden op korte termijn. Bent u bereid om gemeenten gauw meer mogelijkheden te geven om huurders te beschermen en foute verhuurders aan te pakken?

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Knops:

Dank u wel, voorzitter. Dank voor de vragen van mevrouw Beckerman. Als u vraagt aan mij om een rechtse directe uit te delen, dan is dat bijna verzoeken. Het is een heel verleidelijke vraag, maar ik ga hem niet letterlijk beantwoorden,

als u mij toestaat. Ik heb ook die uitzending gezien van EenVandaag. Het is absoluut niet normaal dat je beschoten wordt door je huurbaas omdat je bezwaar maakt tegen de opgelegde huurprijs. Dat is onacceptabel. Het is dan ook goed dat deze zaak nu verder onderzocht wordt. Over de wijze waarop het ministerie van BZK daartegen optreedt, kan ik u het volgende melden. Op basis van de brief met als penvoerder de gemeente Amsterdam, die is gestuurd naar het ministerie en die ondersteund is door vele wethouders uit grote gemeenten, onderkennen wij het probleem en gaan wij graag op zo kort mogelijke termijn in gesprek met de betreffende gemeenten. Die afspraak is een maand geleden gemaakt. De gemeente Amsterdam zou ook het initiatief daartoe nemen en wij wachten dat initiatief af.

Ondertussen gaan we natuurlijk als ministerie van BZK door met het nemen van onze eigen verantwoordelijkheid. Ik wijs u ook op het wetsvoorstel dat deze Kamer gepasseerd is en dat nu aanhangig is in de Eerste Kamer. Hopelijk krijgt het 1 juli rechtskracht. Daarin zijn een aantal maatregelen opgenomen om huurbazen die zich niet aan de wet houden, die in het ongelijk worden gesteld bij de Huurcommissie en die aantoonbaar falen, ook leges krijgen die hoger zijn dan de oorspronkelijke leges. Dat is een stok achter de deur. Dat is een belangrijk middel. Ik hoop dat deze wet zo snel mogelijk van kracht wordt.

Tegelijkertijd hebben wij het initiatief genomen om de campagne Wegwijs met je kamerhuurprijs te lanceren en dat is één van de verklaringen, naar mijn idee — behalve de gespannen woningmarkt die er is, daar wijst u terecht op — dat er zo veel meer meldingen gedaan worden. Ik juich dat toe. Niet dat er meer meldingen zijn op zichzelf, maar wel dat de drempel om meldingen te doen, is verlaagd en dat uiteindelijk de mensen die onrecht wordt aangedaan, de mogelijkheid wordt gegeven om hun recht te halen. Uit uitspraken blijkt dat veel huurbazen tegen de lamp lopen omdat ze ongeoorloofd te hoge huurprijzen hanteren voor de huisvesting. Dus het systeem werkt. Dat is voor ons als ministerie en heel belangrijk punt. Ik denk ook dat we samen met de gemeenten het instrumentarium dat er al is op basis van bestaande wetgeving — ik noem dwangsommen, het opleggen van boetes op basis van de Omgevingswet, de Huisvestingswet — nog lang niet hebben uitgeput. Ik doe dan ook een oproep aan de bestuurders op lokaal niveau om daadwerkelijk verordeningen vast te stellen in de gemeenteraad die het mogelijk maken om huisbazen die er een potje van maken, die er een bende van maken, aan te pakken. Dan kunnen we samen, het ministerie met het lokaal bestuur, ervoor zorgen dat dit probleem wordt uitgebannen, want ik ben het met u eens dat dit onacceptabel is, zeker als er intimidatie en geweld om de hoek komen kijken. Dit moeten we te allen tijde tegengaan. Als daar een rechtse directe voor nodig is, dan doe ik daar graag aan mee.

Mevrouw Beckerman (SP):

De staatssecretaris wil gaan praten met gemeentes, maar dat hebben we eigenlijk al heel vaak gehoord. U zegt: er zijn nog veel meer mogelijkheden. Die zitten niet in de nieuwe wet die er nu aankomt. Die nieuwe wet zorgt alleen maar voor leges. Daarmee raken we die huisjesmelkers niet in hun portemonnee. U zegt zelf: er zijn nog veel meer mogelijkheden om die huisjesmelkers hard te raken. Wij willen dan ook concrete plannen. Want wat zegt u nou eigenlijk tegen die 2.900 mensen met klachten? Wat doet

u nou concreet voor deze huurders? Max Dijkstra is zo'n huurder. Hij probeerde zijn recht te halen. Hij moest een casinohuur betalen voor zijn studentenkamer in Leiden. En toen hij zijn recht wilde halen, werd hij beschoten. Beschoten! Hij raakte gewond en moest naar het ziekenhuis.

Alleen praten en alleen leges, die huisjesmelkers niet in hun portemonnee raken, schiet niet op. We moeten het verdienmodel van knokkende kotverhuurders slopen. Louche verhuurpraktijken, intimidatie, soms zelfs fysiek geweld moeten worden gestopt. Deze huisjesmelkers moeten echt geraakt worden in hun portemonnee. U verwijst naar de steden maar het zijn nou juist de steden die zeggen: wij kunnen dit probleem niet oplossen. Die concrete voorstellen liggen er gewoon al. De staatssecretaris zei ook dat ze er gewoon liggen. Ze zijn alleen nog niet ingevoerd. Al meer malen heb ik ook concrete voorstellen gedaan: maak van huisjesmelken een economisch delict, stel echt hoge boetes in, zorg dat uitspraken van de Huurcommissie altijd consequenties hebben. Bescherm huurders nou echt tegen die foute verhuurders. U noemt concrete maatregelen die er nog niet zijn. Dan nogmaals mijn vraag: wat gaat dit kabinet nu op korte termijn doen, zowel op het gebied van Wonen als op het gebied van Justitie?

Staatssecretaris Knops:

Over de ernst van de situatie zijn we het volstrekt eens. Ik heb juist de wetgeving in de Tweede Kamer, die nu bij de Eerste Kamer ligt, genoemd als voorbeeld om maatregelen te nemen tegen mensen die te pas en te onpas misbruik maken van de positie, soms kwetsbare positie, van een huurder. Dat is een van de elementen die je kunt toepassen. Het andere element is het volgende. Ik zag de wethouder van Amsterdam nogal uitbundig roepen dat hij wil dat het kabinet ingrijpt. Wij zitten nu een maand te wachten op Amsterdam voordat er een afspraak komt. Er bestaan op basis van allerlei wetgeving mogelijkheden voor gemeenteraden om in te grijpen. Die mogelijkheden moeten benut worden. Dus het onderwerp van gesprek dat minister Ollongren van Binnenlandse Zaken zal hebben met deze wethouders, is ook: maak gebruik van het bestaande instrumentarium. Roepen om meer wetgeving terwijl het bestaande instrumentarium niet gebruikt wordt, ook niet door deze wethouder, is niet de juiste weg. Ik denk dat er veel meer mogelijkheden zijn om dat te doen. Daarmee kun je die pandjesbazen, zoals u ze terecht noemt, ook aanpakken, want je kunt gewoon boetes opleggen. Je kunt gewoon boetes uitdelen aan degenen die zich niet aan de regels houden. Dat is dus een extra element. Ik roep ook vanaf deze plek iedereen op die een probleem heeft om het te melden bij de Huurcommissie, want dat is wel het instrumentarium dat wij ook mede vanuit het Rijk bedacht hebben om het aantal meldingen te vergroten, om het probleem aan de kaak te stellen én op te lossen.

De voorzitter:

Mevrouw Beckerman, tot slot.

Mevrouw Beckerman (SP):

Dit is gewoon wel echt heel erg teleurstellend, want dit probleem speelt al jaren. Nu komen we erachter dat het aantal klachten enorm toeneemt, dat er intimidatie is, dat er agressie is, dat er fysiek geweld gebruikt wordt. En de

minister zegt eigenlijk: jaja, daar gaan we over praten en dat moeten de gemeentes zelf maar oplossen. Terwijl de gemeentes en de huurders nou juist aan u vragen: zorg nou dat we kunnen ingrijpen. Ondanks een stijgend aantal klachten over intimidatie en geweld komt de regering weer niet in actie. Je zal maar bedreigd worden door je huisbaas, bang gemaakt worden, agressief bejegend en dan een staatssecretaris horen zeggen dat hij alleen maar wil praten. Het antwoord schiet echt tekort. Er moet harder ingegrepen worden. Studentensteden sturen niet voor niets een brandbrief. Hoe worden foute verhuurders voor eens en voor altijd aangepakt?

De voorzitter:

De staatssecretaris tot slot, en dan gaan we over naar de andere leden.

Staatssecretaris Knops:

Dit is een beetje een schijn discussie die nu wordt opgevoerd. Want wat gebeurt er? Er is een probleem. Ik wijs op het instrumentarium dat vanuit het Rijk is ingezet. Dat heeft nu nog geen kracht van wet, omdat het bij de Eerste Kamer ligt. Ik hoop dat het voor de zomer kracht van wet heeft. Dat is één element.

Het tweede is dat er gewoon op basis van bestaande wetgeving, ook voor de wethouder van de SP in Amsterdam, al heel veel mogelijkheden zijn om aan de slag te gaan. Daar bent u helemaal niet op ingegaan. Ik zou zeggen: maak daar gebruik van. Het gesprek met die wethouders wordt vanuit het ministerie van BZK gevoerd en is al gevoerd. Amsterdam zou het initiatief nemen. Wij wachten nu op een reactie van Amsterdam. Laten we snel een datum prikken. Dan kan de minister aan tafel. Dan zullen we ook wijzen op het instrumentarium dat er is. Alleen maar roepen hier in de Kamer dat er een probleem is en dat we dat het moeten oplossen, dat is één. Twee is: daar waar het thuis hoort, bij het lokaal bestuur, moet je het aanpakken. Ik vind dat we eerst dat instrumentarium volledig moeten benutten. Dat betekent dus werk aan de winkel, ook voor de bestuurders van de grote steden waar dit probleem speelt.

Ten aanzien van intimidatie: daar zijn we heel snel klaar mee. Dat is onacceptabel. Daar wordt aangifte tegen gedaan. Daar wordt ook onderzoek naar ingesteld. We zijn het er heel snel over eens dat dat niet hoort tot de manieren van hoe je met elkaar omgaat. Je moet de problemen juist oplossen via de juridische weg, via de Huurcommissie — het recht staat daarvoor open — en niet, op geen enkele manier, door middel van intimidatie of geweld.

Mevrouw Van Eijs (D66):

D66 deelt de zorgen van de SP rondom intimidatie. Max Dijkstra mailde mij en ik schrok enorm. Dit is een extreem voorbeeld van wat er gaande is. Daarom hebben we ook de motie ingediend met de vraag aan de minister om in gesprek te gaan met die wethouders die de brief hebben gestuurd. Ik ben blij om te horen dat daar ook actie op ondernomen is. Wat mij betreft hoeft de minister niet op de wethouder van Amsterdam te wachten, maar mag ze daar gewoon mee aan de slag. Daarnaast hebben we inderdaad ook de huurcommissieregels aangescherpt. Maar een van de kernoorzaken van dit probleem is natuurlijk de

krapte op de woningmarkt. Is de staatssecretaris het in dit geval met mij eens dat meer woningen bouwen, ook voor studenten, uiteindelijk ook een heel groot deel van de oplossing zal zijn?

Staatssecretaris Knops:

Op dat laatste punt ben ik het volledig met u eens. Dat is ook de inzet van dit kabinet. Ook daarvoor hebben we overigens de gemeenten nodig. Maar dat is geen excuus voor het gedrag dat pandjesbazen, huisjesmelkers vertonen. Daar moeten we ook paal en perk aan stellen. Dat gesprek hebben wij geïnitieerd. Die motie, die u samen met, geloof ik, het CDA hebt ingediend, is dus ook in uitvoering. Ik hoop dat de grote steden en de wethouder, degenen die nu de noodklok luiden, ook zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Dan kunnen we dat samen oppakken. Het is een probleem, het is oplosbaar, maar je moet gewoon een paar voorbeelden stellen en duidelijk maken wat de consequenties zijn als je dit gedrag vertoont.

De heer Nijboer (PvdA):

Er zijn duizenden huurders die in de problemen zitten. Dat is nog niet eens het werkelijke aantal, want heel veel mensen durven het niet eens te melden. Het probleem is nog veel groter dan uit deze cijfers blijkt. Het kabinet staat erbij en praat ernaar. Ik vind de verwijzing naar de huurcommissiewet en dat je dan na klachten iets meer leges moet betalen, echt geen oplossing voor dit probleem van die huurders. Die gaan helemaal niet eens naar huurcommissies. En die mensen worden helemaal niet gepakt. Hoeveel zaken zijn er helemaal bij die huurcommissies? Er moet toch veel meer gebeuren dan wijzen naar een wethouder in Amsterdam die misschien wat meer kan doen of wijzen naar een huurcommissielegessysteem dat hartstikke ingewikkeld is en waar niemand wat van snapt? Er is echt wel wat aan de hand. Dit is gewoon criminaliteit. Mensen worden bedreigd. Ik zou zeggen: kabinet, kom in actie en doe er wat aan!

Staatssecretaris Knops:

De heer Nijboer is heel erg opgewonden op dit moment en doet alsof ik de zaak bagatelliseer. Dat doe ik totaal niet. Daar heb ik heel duidelijke woorden over gesproken. Maar je moet het probleem aanpakken daar waar je het aan kunt pakken. De verontwaardiging hier uitspreken en het kabinet oproepen is één deel van het verhaal. Het kabinet is in actie gekomen. De minister van Binnenlandse Zaken is in actie gekomen, heeft uitvoering gegeven aan die motie, heeft het initiatief genomen om met die gemeenten om tafel te zitten naar aanleiding van de brief die zij gestuurd hebben twee maanden na haar aantreden. Dat is dus allemaal in gang gezet. Amsterdam zou vervolgens het initiatief nemen om de mensen bij elkaar te roepen. Dat is niet gebeurd. Dat betreurt ik. Wat ons betreft zitten we morgen aan tafel. Tegelijkertijd zal de boodschap van het ministerie van BZK, van de minister aan deze wethouders zijn: wij willen u graag helpen om ervoor te zorgen dat die pandjesbazen en huisjesmelkers worden aangepakt, met gebruikmaking van de bestaande wetgeving en het instrumentarium dat u zelf nog kunt ontwikkelen op basis van de wetgeving door gemeentelijke verordeningen in te stellen met boetesystemen en dwangsommen. Dat kan gewoon. Dat is op basis van de huidige wetgeving mogelijk.

Dat voorbeeld uit die wet die ik zojuist noemde, de verdere modernisering van de Huurcommissie, is één element daaruit, maar dat is niet het hele verhaal. Dat is één element. Het andere ligt dus op het lokale niveau. Het andere ligt dus op het lokale niveau. Ik ben ervan overtuigd dat we het probleem kunnen aanpakken, als we alle instrumenten die we hebben, inzetten. Het is niet het een of het ander, maar het is en-en.

De heer Kwint (SP):

Het kabinet zegt "als wij alle maatregelen inzetten", maar het kabinet doet dat helemaal niet. Het kabinet heeft helemaal geen grote steden nodig om over te gaan tot het opleggen van boetes aan huisjesmelkers. Dat kan het gewoon zelf doen. Wij willen toch niet dat het straks afhankelijk is van het feit of de heer Hendriks in Nijmegen, Utrecht, Amsterdam of Eindhoven woont of hij een boete krijgt voor zijn praktijken? Op het moment dat hij de regels overtreedt, moeten niet de leges verhoogd worden, maar moet die man gewoon keihard in zijn portemonnee geraakt worden. Dan moeten er torenhoge boetes worden opgelegd. Het moet niet uitmaken waar in Nederland hij woont. Mijn vraag is dus: wanneer kunnen wij de voorstellen voor landelijke boetes voor dit soort hoekende huisjesmelkers tegemoet zien?

Staatssecretaris Knops:

Nog een keer, ook in de richting van de SP, in tweede termijn: niet alle heil komt uit Den Haag. De Huisvestingswet en de Omgevingswet bieden kapstokken op gemeentelijk niveau om dit soort zaken uit te werken in verordeningen. In die verordeningen kun je dwangsommen of boetebepalingen opnemen. Dat is de manier waarop het zou moeten. Wij geloven heel sterk in subsidiariteit: daar waar het probleem is, moet je het aanpakken. Er zullen ook gemeenten zijn waar dit nauwelijks een probleem is. Volgens mij is dat de snelste weg. Een gemeenteraad kan dit heel snel doen. De VNG kan er een rol in spelen met modelverordeningen. Het is dus helemaal niet zo moeilijk om dit probleem op te lossen. Maar wat mij een beetje stoort, is dat er geroepen wordt alsof het allemaal bij het ministerie zit, terwijl de sleutel op lokaal niveau ligt. Nogmaals, ik reik, mede namens de minister, de hand aan alle wethouders die dit probleem ervaren om het samen op te lossen. Maar er ligt echt een verantwoordelijkheid voor de gemeentes.

De heer Koerhuis (VVD):

Agressie en intimidatie door verhuurders moet keihard worden aangepakt. Ik vind het schokkend om te horen dat de SP, mevrouw Beckerman, staat te roepen dat we het moeten aanpakken, terwijl de SP-wethouder, de heer Ivens, het niet wil doen. Mag ik de suggestie doen om het op te pakken met de minister van Veiligheid en de burgemeester en het via die hoek aan te pakken in Amsterdam?

Staatssecretaris Knops:

Ik moet de heer Koerhuis eerlijk zeggen dat dit niet mijn dagelijks werk is. Het is wel een buitengewoon interessant onderwerp, moet ik erbij zeggen. Ik zal de wens om snel overleg te hebben aan de minister overbrengen. Dat zal ik doen, want dat lijkt mij wel dienstig. In plaats van via Eenvandaag allerlei boodschappen uit te zenden, is het beter

om hier de hand aan de ploeg te slaan. Ten aanzien van het traject rondom intimidatie lopen er al wat processen. Die lopen op zich ordentelijk. Er wordt aangifte gedaan, er wordt onderzoek ingesteld en er wordt vervolging ingesteld als dat nodig is. Dat is geen zaak die via het openbaar bestuur zou hoeven te gaan. Maar laat ik nogmaals zeggen dat het onacceptabel is en dat iedereen die dit soort dingen in zijn hoofd haalt, daarvoor aangepakt moet worden.

De voorzitter:

Dank. Mevrouw Beckerman heeft u een tweede vraag over dit onderwerp? U voelde zich aangesproken?

Mevrouw Beckerman (SP):

Nou, ik werd aangesproken door de heer Koerhuis, dus ik wilde daarop reageren.

De voorzitter:

Dat kan eigenlijk niet, want we hebben nu een debat met de staatssecretaris. Op een ander moment, in een andere vergadering, kunt u uw meningsverschillen met elkaar uitwisselen. Maar niet op dit moment. Dank.

Staatssecretaris, dank voor uw komst naar de Kamer.